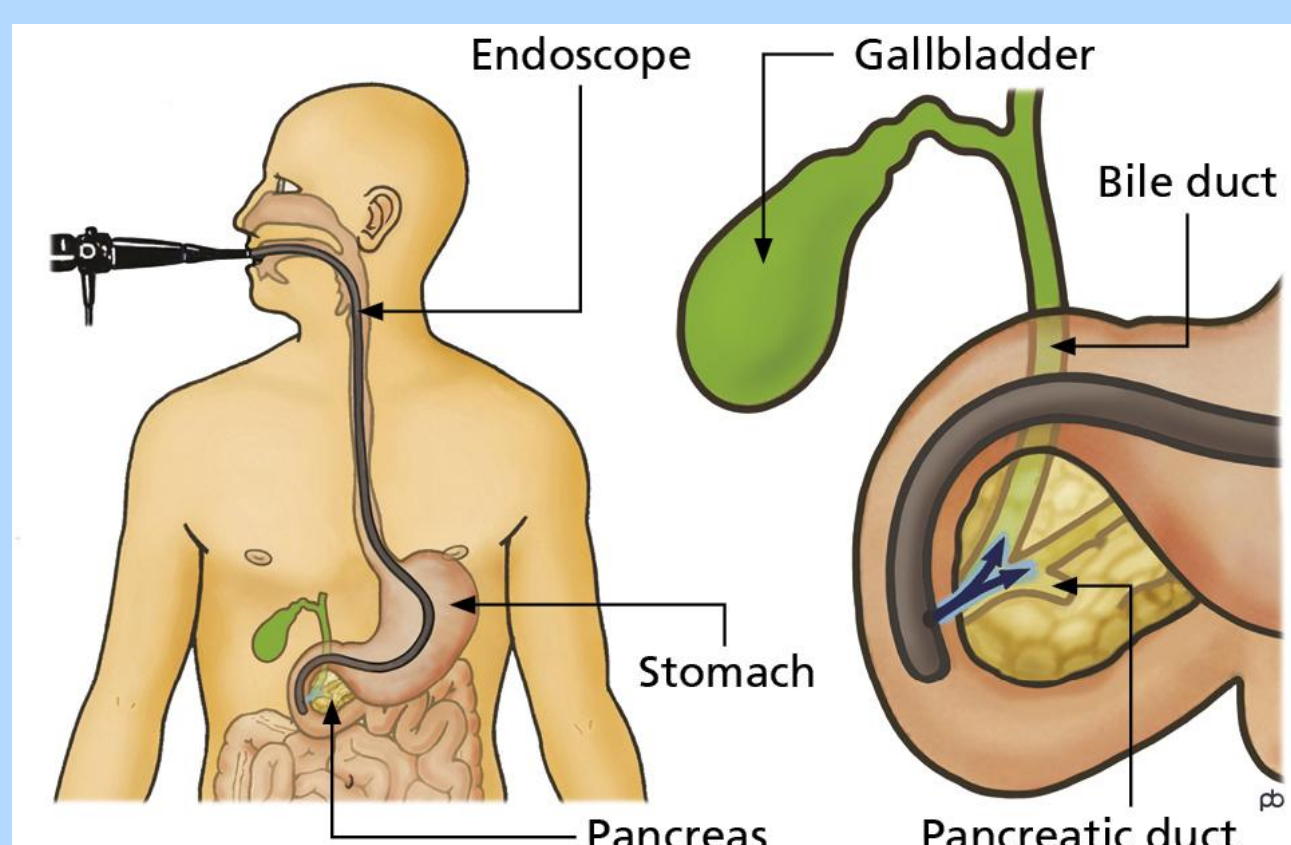

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΛΟΚΩΝ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΕΝΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗ ΧΟΛΑΓΓΕΙΟΠΑΓΚΡΕΑΤΟΓΡΑΦΙΑ (ERCP): Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΕΝΟΣ ΚΕΝΤΡΟΥ

Παχιαδάκης Ι., Κουκουφίκη Α., Σιδεράς Λ., Πανάς Π., Πλέκη Σ., Γουλής Ι.
Δ' Παθολογική Κλινική, Γενικό Νοσοκομείο «Ιπποκράτειο», Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, Θεσσαλονίκη

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ενδοσκοπική ηπαλίνδρομη χολαγγειο-παγκρεατογραφία (ERCP) αποτελεί μια ελάχιστα επεμβατική μέθοδο για τη διάγνωση και κυρίως τη θεραπεία παθήσεων των χοληφόρων και του παγκρέατος. Η ERCP θεωρείται επέμβαση υψηλού κινδύνου, με ποσοστό εμφάνισης ήπιων έως σοβαρών επιπλοκών που κυμαίνεται από 5% έως 10%, ενώ η θνησιμότητα ανέρχεται σε ποσοστό 0.33-1%. Οι συχνότερες ανεπιθύμητες ενέργειες περιλαμβάνουν παγκρεατίτιδα, λοιμώξεις (όπως χολαγγειίτιδα και χολοκυστίτιδα), αιμορραγία πεπτικού, διάτρηση και επιπλοκές σχετιζόμενες με τη χορήγηση αναισθησίας.¹ Η έγκαιρη αναγνώριση παραγόντων κινδύνου για εμφάνιση επιπλοκών μετά από ERCP είναι καθοριστικής σημασίας για τη βελτίωση της πρόγνωσης και της ασφάλειας των ασθενών.

ΣΚΟΠΟΣ

Να αποτιμηθούν οι επιπλοκές μετά από θεραπευτική ERCP και η διαχείρισή τους στους ασθενείς που αντιμετωπίστηκαν στο κέντρο μας και τέλος να συζητηθούν τα μέτρα που ελήφθησαν για την πρόληψη τους και να αξιολογηθεί αν αυτά απέδωσαν.

ΜΕΘΟΔΟΣ

Διενεργήθηκε αναδρομική μελέτη μέσω αναζήτησης στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων του ενδοσκοπικού μας εργαστηρίου, συμπεριλαμβάνοντας ενήλικες που υποβλήθηκαν σε θεραπευτική ERCP από τον Δεκέμβριο 2024 έως τον Ιανουάριο 2026.

Καταγράφηκαν δημογραφικά στοιχεία των ασθενών, ενδείξεις της ενδοσκόπησης και ανεπιθύμητες ενέργειες σχετιζόμενες με ERCP. Η σοβαρότητα των επιπλοκών χαρακτηρίστηκε σύμφωνα με τις τρέχουσες κατευθυντήριες συστάσεις. Μελετήθηκαν τα μέτρα που εφαρμόστηκαν για την πρόληψη και τη διαχείριση των επιπλοκών μετά από ERCP. Για τη στατιστική ανάλυση των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε το λογισμικό IBM SPSS Statistics v29.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μελετήθηκαν συνολικά 164 ERCP, οι οποίες διενεργήθηκαν σε 118 ασθενείς (66% άνδρες, διάμεση ηλικία 65 έτη, IQR 55-77). Επιτυχής καθετηριασμός του χοληδόχου πόρου κατέστη εφικτός σε ποσοστό 87.8% των επεμβάσεων.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι συχνότερες ενδείξεις για ERCP ήταν χοληδοχολιθίαση (24.5%), οξεία χολαγγειίτιδα (20.6%), καλοήθεις στενώσεις (36%) και κακοήθεις στενώσεις (32%) των χοληφόρων, καρκίνος παγκρέατος (7%), μετεγχειρητικές διαφυγές χολής (6.6%) και αντιμετώπιση επιπλοκών χρόνιας παγκρεατίτιδας (3.1%). Σημειώθηκαν συνολικά 31 (18.9%) ανεπιθύμητες ενέργειες σχετιζόμενες με την ενδοσκοπική παρέμβαση, από τις οποίες 4 (16.1%) ήταν μέτριας βαρύτητας. Δεν καταγράφηκαν σοβαρές επιπλοκές. Συγκεκριμένα, μετά από ERCP οξεία παγκρεατίτιδα παρατηρήθηκε σε 8 (4.9%) ασθενείς, οξεία χολαγγειίτιδα σε 9 (5.5%) ασθενείς, αιμορραγία σε 11 (6.7%) ασθενείς, διάτρηση σε 2 (1.2%) ασθενείς και ανεπιθύμητες ενέργειες σχετιζόμενες με την αναισθησία σε 2 (1.2%) ασθενείς. Όλες οι επιπλοκές αντιμετωπίστηκαν συντηρητικά σύμφωνα με τα καθιερωμένα πρωτόκολλα και δεν παρατηρήθηκαν θάνατοι σχετιζόμενοι με την επέμβαση. Οι αιμορραγίες μετά από σφιγκτηροτομή αντιμετωπίστηκαν επιτυχώς ενδοσκοπικά με μηχανική πίεση με μπαλόνι ανάσυρσης, έγχυση με βελόνα αιμόστασης υπέρτονου διαλύματος αδρεναλίνης και τοποθέτηση αιμοστατικού clip.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Για την πρόληψη της μετά-ERCP παγκρεατίτιδας χορηγήθηκε δικλοφενάκη 100mg διορθικά στο 92.6% των ενδοσκοπήσεων αμέσως πριν την παρέμβαση. Σε 18 (11%) συνεδρίες ERCP τοποθετήθηκε προφυλακτικά παγκρεατική ενδοπρόθεση, ενώ μόνο ένας ασθενής (0.6%) εμφάνισε ήπια οξεία παγκρεατίτιδα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η θεραπευτική ERCP είναι αποτελεσματική και ασφαλής με χαμηλό ποσοστό σοβαρών επιπλοκών, ενώ η προφυλακτική χορήγηση δικλοφενάκης διορθικά και η τοποθέτηση παγκρεατικής ενδοπρόθεσης μείωσαν τον κίνδυνο παγκρεατίτιδας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

1. Dumonceau et al. ERCP-related adverse events: European Society of Gastrointestinal Endoscopy (ESGE) Guideline. Endoscopy. 2020 Feb;52(2):127-149. doi: 10.1055/a-1075-4080. Epub 2019 Dec 20. PMID: 31863440.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΣΙΔΕΡΑΣ ΛΑΖΑΡΟΣ
Δ'ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΠΘ,
ΓΝΘ «ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ»
Email: lazaside@gmail.com